

Aanleiding

In september 2015 hebben de colleges van de negen WVS-gemeenten ingestemd met het rapport Herstructurering WVS-groep 'Werk in uitvoering' (het Van Oorschot-rapport). Met de instemming op dit rapport is de keuze gemaakt voor de toekomstige omvorming van de WVS naar een leerwerkbedrijf, waarin de mensontwikkeling en het arbeidsfit maken van werkzoekenden centraal staat.

In nauwe samenwerking tussen de negen gemeenten, WVS-groep en de werkpleinen Hart van West Brabant en ISD Brabantse Wal is de visie in 2016 verder verfijnd en zijn nadere kaders en koers voor de uitvoering van de herstructurering van de WVS naar een leerwerkbedrijf en de ketensamenwerking geformuleerd. Hiermee wordt meer richting gegeven aan de vormgeving van het leerwerkbedrijf WVS en de activiteiten die nodig zijn om naar het streefmodel te komen.

Het concept herstructureringsplan is op 23 februari 2017 door uw raad behandeld en voorzien van een zienswijze. De gemeenteraad heeft tijdens de behandeling van het concept herstructureringsplan aangegeven dat de aandacht voor de (ontwikkeling van de) mens centraal moet staan. De reacties, zienswijzen en/of overige aandachtspunten van alle commissies/raden/colleges zijn, voor zover mogelijk en passend, meegenomen in de voorliggende definitieve versie van het herstructureringsplan.

Beoogd effect

Meer richting geven:

- aan de vormgeving van het leerwerkbedrijf WVS en de activiteiten die nodig zijn om naar het streefmodel te komen;
- aan de ketensamenwerking tussen de gemeenten, de werkpleinen en de WVS in het kader van de uitvoering van de Participatiewet.

Argumenten

1.1 De raad stelt koers en kaders vast via het document 'Van denken naar doen'

De gemeenteraden wordt gevraagd in te stemmen met het document "Van denken naar doen", waarin de bestuurlijke en beleidsmatige koers en kaders zijn opgenomen. Het herstructureringsplan wordt ter informatie/kennisname aan de raad meegezonden, aangezien dit, naast koers en kaders, grotendeels ook een uitvoeringsplan betreft en daarmee een collegeverantwoordelijkheid is.

2.1 Het werkbudget is nodig

Voor de herstructurering en ketensamenwerking is extra inzet noodzakelijk op diverse fronten (zie financiële paragraaf). Hiertoe wordt een frictie- of werkbudget van in totaal maximaal € 500.000,- vrijgemaakt voor de komende 2 jaar. Het gaat hierbij om specifieke activiteiten die voortkomen uit het gezamenlijke proces tot herstructurering en samenwerking in de keten.

2.2. De gemeenteraad heeft besloten dat deze kosten niet vanuit de Algemene Reserve van WVS betaald dienen te worden.

De gemeenteraad heeft besloten dat de kosten voor de herstructurering niet uit de algemene reserve van WVS betaald dienen te worden. het gevolg daarvan is dat de kosten direct voor rekening van de gemeentebegroting komen.

2.3. De gemeente is via de GR verplicht te betalen

De kosten voor de herstructurering zijn incidenteel en vanwege de gedeelde last over de negen gemeenten beperkt. Roosendaal draagt 27,51% van de kosten bij. Omdat de WVS een Gemeenschappelijke Regeling is zijn de betrokken gemeenten uiteindelijk altijd verplicht deze kosten voor hun rekening te nemen.

3.1 Opmerkingen uit gemeenteraden zijn verwerkt in het definitieve herstructureringsplan

Het concept herstructureringsplan is in het eerste kwartaal 2017 door alle 9 colleges vastgesteld en doorgeleid voor een zienswijze c.q. opiniërende bespreking met de commissies/gemeenteraden. De reacties, zienswijzen en/of overige aandachtspunten van alle commissies/raden/colleges zijn, voor zover mogelijk en passend, meegenomen in de voorliggende definitieve versie van het herstructureringsplan. Het herstructureringsplan is tevens deels een uitvoeringsplan en wordt om die

reden voorgelegd voor besluitvorming door de colleges en ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraden.

4.1. *Transparantie over de reactie op zienswijzen/opmerkingen/aandachtspunten gemeenteraden.*

Het concept herstructureringsplan is in alle negen gemeenten op raadsniveau besproken. Een drietal raden heeft een formele zienswijze ingediend. In de overige gemeenteraden is het plan opiniërend besproken en zijn aandachtspunten meegegeven. In bijgaande bestuurlijke reactie worden alle zienswijzen/aandachtspunten behandeld en wordt aangegeven wat hiermee is gedaan. Deze bestuurlijke reactie wordt aan alle gemeenteraden ter kennisgeving aangeboden.

Kanttekeningen

2.1. *Het voorstel heeft financieel gevolgen voor het begrotingsoverschot 2017*

Voor het gevraagde werkbudget is vooralsnog geen dekking in de huidige programmabegroting. De kosten zullen daarom worden gemeld bij de Bestuursrapportage over 2017 en worden meegenomen bij de Kadernota 2018. Vanwege de gedeelde kosten gaat het een beperkt budget, verdeeld over twee jaar. Bovendien betreft het incidentele kosten, die de gemeente via de GR verplicht is te bekostigen.

3.1 *Herstructurering lost structurele tekorten niet op*

In termen van verwachtingenmanagement, zoals ook eerder in het proces gecommuniceerd, zal de herstructurering WVS, noch de samenwerking in de keten van Participatie leiden tot het oplossen van de financiële meerjarige tekorten. De huidige langzaam afnemende SW-populatie zal nog langjarig forse kosten met zich meebrengen en kan niet worden afgewenteld op de ketensamenwerking. Beperking van de financiële tekorten zal dan ook met name te vinden zijn in besparing op de BUIG-budgetten als gevolg van hogere uitstroom en de ontwikkeling van de cliënten naar een hogere loonwaarde. Aan dit inzicht wordt inmiddels hard gewerkt. Net voor het zomerreces 2017 bestaat inzicht in het meest passende ombouwscenario en de (o.a. financiële) effecten van deze keuze, waarop aan uw college besluitvorming zal worden gevraagd, zodat de raden hierover net na het zomerreces 2017 geïnformeerd kunnen worden. De vertaling in de ketenbegroting geeft vervolgens meer inzicht in de 'knoppen' waaraan gedraaid kan worden. De ketenbegroting als instrument zal vanaf de begrotingscyclus 2019 ingezet kunnen worden. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat het niet alleen de begroting van WVS betreft, maar gaat over een samenvoeging en integratie van de begrotingen van WVS, Werkplein HvWB en Werkplein ISD Brabantse Wal. Voor de besluitvorming hieromtrent wordt aansluiting gezocht bij de reguliere P&C-cyclus in 2018.

Financiën

Voor de gewenste herstructurering en ketensamenwerking is extra inzet noodzakelijk op diverse fronten. Hiertoe wordt een frictie- of werkbudget van in totaal maximaal € 500.000,- vrijgemaakt voor de komende 2 jaar. Het gaat hierbij om specifieke activiteiten die voortkomen uit het gezamenlijke proces tot herstructurering en samenwerking in de keten.

Ontwikkeling	2017	2018
Op de ontwikkeling van medewerkers naar nieuwe competenties en een cultuur van effectieve samenwerking moet extra worden geïnvesteerd. Dit gebeurt grotendeels vanuit de reguliere opleidingsbudgetten, maar deels ook buiten de reguliere opleidingsprogramma's en beschikbare reguliere budgetten om. Het betreft zowel medewerkers van de Werkpleinen als van de WVS. Enkel met de juiste skills en vanuit dezelfde mindset zijn zij in staat de slag naar een leerwerkbedrijf en ketenaanpak daadwerkelijk te maken.	25.000	25.000
Er wordt tijdelijk een budget als "innovatie-katalysator" ingezet om de werkgeversbenadering te ondersteunen en verder te brengen (o.a. versterking gezamenlijke visie, versnelling en doorontwikkeling MDT's, integratie en harmonisatie processen, stimuleren sociaal ondernemerschap, versterken integraliteit)	70.000	70.000
Er wordt extra geïnvesteerd om de ontwikkeling van passende	60.000	60.000

leerwerktrajecten te ondersteunen (o.a. aanpassen/stroomlijnen werkprocessen, ontwikkeling programma's, organiseren begeleiding)		
De gevraagde extra inzet van medewerkers zal op enkele plaatsen (daar waar een fors beroep wordt gedaan op bepaalde medewerkers) gecompenseerd moeten worden om in tijd en kwaliteit deze slag te kunnen maken	45.000	45.000
Er wordt een budget vrijgemaakt voor aanvullende advieskosten (zoals bijvoorbeeld op het gebied van de juridische kaders bij investering of staatssteun, of bij gericht onderzoek/schrijven advies op de mogelijke afbouwscenario's voor de SW)	30.000	30.000
Onvoorzien	20.000	20.000
Totaal	250.000	250.000

Afhankelijk van de daadwerkelijk benodigde kosten per doel, kan binnen de kaders van dit budget op onderdelen geschoven/uitgewisseld worden. De kosten voor externe projectbegeleiding en ondersteuning gaan ten laste van het reeds eerder in 2016 beschikbaar gestelde werkbudget.

Op de verdeling over de gemeenten wordt de huidige verdeelsleutel toegepast. De kostenverdeling ziet er dan als volgt uit (op basis van de verdeelsleutel uit de begroting 2017):

Bergen op Zoom				20,49%
Etten-Leur				10,84%
Halderberge				9,50%
Moerdijk				5,32%
Roosendaal	69.025	69.025	138.050	27,61%
Rucphen				13,14%
Steenbergen				5,13%
Woensdrecht				4,25%
Zundert				3,72%
	250.000	250.000	500.000	100,00%

Communicatie

Het herstructureringsplan is opgesteld in samenwerking tussen de 9 gemeenten, de Werkpleinen en de WVS-Groep. Het concept herstructureringsplan is in de maand december 2016 besproken in een gezamenlijke raadsinformatiebijeenkomst. In januari 2017 is het concept door alle colleges vastgesteld en daarna in alle 9 gemeenteraden (dan wel commissies) voorgelegd ter bespreking. De zienswijzen en/of aandachtspunten van de gemeenteraden zijn, voor zover mogelijk, verwerkt in het voorliggende herstructureringsplan. Een bestuurlijke reactie hierop is bijgevoegd.

In december 2016 is het concept herstructureringsplan besproken in een gezamenlijke OR-informatiebijeenkomst en is vervolgens ter advisering voorgelegd aan de Ondernemingsraad van de WVS-Groep. Voor de OR-en van de werkpleinen is het herstructureringsplan niet advies plichtig in het kader van de WOR. De ondernemingsraad van de WVS heeft positief geadviseerd. Met de overige Ondernemingsraden, maar ook met de Cliëntenraden van de uitvoeringsorganisaties is het concept herstructureringsplan besproken. Hieruit zijn geen aanpassingen naar voren gekomen.

In januari 2017 heeft, na besluitvorming in de colleges, reeds een gezamenlijk persmoment plaatsgevonden. Na besluitvorming in alle raden (na 1 juni 2017) zal daarom enkel een persbericht worden verzonden.

Vervolg

De planning is dat op 1 juni 2017 in alle gemeenteraden besluitvorming op de notitie "Van denken naar doen" heeft plaatsgevonden. De kaders en koers van het vervolgproces van de herstructurering

van WVS-Groep en de ketensamenwerking staan daarmee vast en geven de uitvoerende partijen en de gemeenten mandaat in de verdere uitwerking. Onder aanvoering van de regionale projectgroep worden de deelopdrachten die genoemd staan in het herstructureringsplan uitgevoerd (een start is hier inmiddels mee gemaakt). College en raad zullen regelmatig op de hoogte worden gehouden van de ontwikkelingen.

In het vervolgproces worden de raden na het zomerreces geïnformeerd over het ombouwplan WVS en de effecten daarvan en de voortgang van de overige deelprojecten. Op het moment dat het proces bijvoorbeeld leidt tot aanpassing van de gemeenschappelijke regeling, zal besluitvorming door de gemeenteraden aan de orde zijn.

Bijlagen

1. Raadsvoorstel
2. Document "Van denken naar doen; bestuurlijke en beleidsmatige kaders en koers"
3. Document "Herstructureringsplan WVS en Ketensamenwerking Participatiewet"
4. Bestuurlijke reactie op zienswijzen en overige aandachtspunten van de gemeenteraden inclusief de ingediende zienswijzen
5. Persbericht gezamenlijke gemeenten